

Nr 48.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av bytesavtal rörande kronan tillhörig mark å Nya varvet; given Stockholms slott den 9 februari 1923.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 februari 1923.

Närvarande:

Statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför:

Hos kommandanten i Älvsborgs fästning har handlanden G. G. E. Sandberg i Göteborg, såsom ägare till visst markområde under hemmanet Äckran i Västra Frölunda socken av Göteborgs och Bohus län, gjort framställning om ersättning av Kungl. Maj:t och kronan för visst intrång på honom tillhörigt jordområde.

I anledning härav har kommandanten — med förmälan att kronan för väganläggningar och befästningar sedan augusti månad 1914 tagit i anspråk vissa smärre markområden, som tillhörde Sandberg — hos marinförvaltningen hemställt, att ämbetsverket ville utverka expropriation av dels ett å en kopia av en över alla ägorna till berörda hemman vid ägostyckning år 1909 av Eskil Jansson upprättad karta med litt. H 4 betecknat ägoområde, dels av de mindre delar av ägoområdet litt. H 3 å samma karta, vilka å kartekopian utmärkts med rött, dels ock av en del utfartsvägar från kronan tillhörig mark.

Då marinförvaltningen emellertid ansåg, att frågan om ett frivilligt jordbyte å platsen mellan kronan och Sandberg icke borde vara olöslig, anmodade ämbetsverket kommandanten att låta utreda möjligheten av ett sådant byte av ägofiguren litt. H 4 och en del av eller hela ägofiguren litt. H 3 mot kronan tillhörig mark inom Nya varvets område.

Med anledning av denna anmodan har kommandanten till ämbetsverket överlämnat ett mellan honom å kronans vägnar och Sandberg, under förutsättning av Kungl. Maj:ts bifall, den 29 april 1922 ingånget bytesavtal, enligt vilket kronan skulle erhålla förberörda från $\frac{1}{4}$ mantal Äckran utbrutna ägototerna $\frac{9}{5000}$ mantal Äckran litt. H 3 och $\frac{3}{2500}$ mantal Äckran litt. H 4 i utbyte mot den å en med arealbevis av lantmätaren Knut Reenstierna den 28 mars 1922 försedd kartekopia till läge och gränser närmare angivna lägenheten Påvetorp nr 1 om 2,685 kvm., avsedd att avsöndras från kronan tillhöriga hemmanet $\frac{71}{240}$ mantal Påvelund litt. B i Nya varvets socken. Enligt bytesavtalet äro bytesfastigheterna å ömse sidor uppskattade till ett värde av, för vardera kontrahenten, 14,767 kronor 50 öre, och skola kontrahenterna vidkännas vardera sina lagfarts- och övriga kostnader i anledning av bytet, till följd varav Sandberg skall gälda kostnaden för jordavsöndringen från hemmanet Påvelund litt. B och stämpel till sitt fång.

Med skrivelse den 23 maj 1922 har marinförvaltningen underställt bytesfrågan Kungl. Maj:ts prövning under uttalande, att det ifrågasatta markbytet syntes vara till fördel för kronan, vilken, såsom ägare till ägototerna litt. H 3 och litt. H 4, dessutom bleve tillförsäkrad nyttjanderätten till vägar å hemmanet Äckran till den kronan tillhöriga Hinsholmshöjden.

Sedan underhand vissa kompletterande uppgifter i ärendet inforrats från kommandanten i Älvsborgs fästning, har denne meddelat, att omförmälda ägototerna litt. H 3 och litt. H 4 innefatta en areal av sammanlagt 4,918,871 kvm. Tillika har kommandanten överlämnat ett av ord-

föranden i expropriationsnämnder inom Göteborgs och Bohus län, justitieborgmästaren i Göteborg G. J. B. Lindberg avgivet yttrande, varav framgår, att kronans till utbyte avsedda mark på grund av dess närmare belägenhet till Göteborg visserligen torde, för kvm. räknat, få anses betinga högre pris än Sandbergs förenämnda mark, men att det ifrågasatta markbytet likväl måste anses fördelaktigt för kronan med hänsyn såväl därtill, att vid en eljest erforderlig expropriation av den mark, som, på sätt ovan nämnts, för kronans räkning tagits i anspråk från Sandberg, löseskillingen skulle komma att ökas med 50 %, motsvarande 6 % ränta å densamma från den 1 augusti 1914, som även därtill, att det område, kronan skulle erhålla, vore nära dubbelt så stort som det, kronan skulle lämna i byte.

Med avseende å vad i ärendet förekommit torde ifrågavarande markbyte få anses innefatta en för kronan fördelaktig lösning av den ersättningsfråga, som uppkommit genom kronans besittningstagande i augusti 1914 av omförmälda Sandberg tillhöriga markområden. Jag finner mig därför böra tillstyrka, att bytesavtalet för kronans del godkännes, och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna omförmälda den 29 april 1922 ingångna bytesavtal, varigenom kronan av handlanden G. G. E. Sandberg i Göteborg tillbyter sig vissa ägolotter av hemmanet Äckran mot visst jordområde av hemmanet Påvelund litt. B.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

W. G. O. Montgomery.